

Kitap İncelemesi

Okur, A. (Ed.). (2013). *Yaşam Boyu Okuma Eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi.

2006 İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda okuma becerisi; "Öğrencinin farklı kaynaklara ulaşarak yeni bilgi, olay, durum ve deneyimlerle karşılaşmasını sağlar. Dolayısıyla bu beceri; öğrenme, araştırma, yorumlama, tartışma, eleştirel düşünmeyi sağlayan bir süreci de içine alır¹⁰" ifade edilmektedir. Okur'a (2013) göre okuma becerisi; temel dil becerileri içerisinde okulda kazanılan yetenekler arasında en önemlisidir. Okuma, okul döneminde geliştirilen bir beceri alanı olmasının yanında hayatın her aşamasında karşımıza çıkan bir etkinliğe sahiptir. Dolayısıyla Editörlüğünü Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğretim üyesi olan Alpaslan Okur'un yapmış olduğu bu esere "Yaşam Boyu Okuma Eğitimi" adını vererek okuma becerisinin insanın hayatını anlamlandırma sürecinde ne derece önemli bir noktada olduğunu vurgulanmıştır.

Kitap yedi bölümden oluşmaktadır. Gelişen, değişen eğitim sisteminin güncel konularını takip eden, Türkçe Eğitimi alanında çalışan genç, dinamik ve uzman bir ekibin titiz bir çalışması olarak karşımıza çıkmaktadır. Kitabın yazarları: Alpaslan Okur, Elif Aydın, Tuğba Demirtaş, Üzeyir Süğümlü, Zekeriyya Kantaş, Funda Keskin, Gökçen Göçen'dir. Yedi bölümden oluşan kitap toplumun yapısını

oluşturan çocuk, genç, yetişkin gibi insanın gelişim evrelerinden yola çıkarak okuma öğretimi konusunda bize kılavuzluk etmektedir.

Kitabın ilk bölümü "Yaşam Boyu Okuma İçin Okuma Öğretimi" adını taşımaktadır. Bu bölüm kitabın giriş bölümü özelliğini taşımakla birlikte okuma ile ilişkili birçok kavram ve kavram ilişkisine açıklık getirmiştir. Milli eğitimimizin en temel ögesi olan öğrencinin uluslar arası konumu kısaca resmedilmiş okuma alışkanlığı kazandırma konusuna vurgu yapılmıştır. Okuma ve okuma alışkanlığı kavramı ile birlikte kitap, aile, okul, kütüphane, sözcük öğretimi, sözlük gibi kavramlara açıklık getirmiştir.

Kitabın 2, 3, 4 ve 5. bölümleri insanın gelişim dönemleri ve okuma ilişkisini tüm boyutları ile ele alınmıştır. Bu bölümlerin içeriği genel olarak gelişim aşamaları, okuma türleri, okuma yöntemleri ve okuma etkinlikleri ana başlıkları çerçevesinde örülmüştür. "Erken Çocukluk Döneminde Okuma (0-8 Yaş)" bölümü kitabın en hacimli bölümüdür. Diğer bölümlerden farklı olarak detaylı etkinlik plan ve anlatımları mevcuttur. Bu bölüm, erken çocukluk dönemi ve okuma ilişkisini dil gelişimi, kitapla tanışma gibi çarpıcı kavramlarla ele almıştır.

"Çocukluk Döneminde Okuma (8-14 Yaş)" adını taşıyan ikinci bölüm ilk ve orta öğrenim döneminde bulunan öğrencileri temel

¹⁰ Mili Eğitim Bakanlığı. (2006). İlköğretim Türkçe Dersi (6,7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı. Ankara: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.

almasından ötürü Türkçe eğitimi açısından önemli bir içeriğe sahiptir. Bu bölümde eğitim programları, okumayı etkileyen faktörler, okuma eğitiminde ölçme ve değerlendirme, okuma alışkanlığı kazandırılmasına yönelik projeler, okuma tür, yöntem ve teknikleri gibi konuları güncel bir bakış açısıyla ele alınmıştır.

“Gençlik Döneminde Okuma (15-18 Yaş)”, “Yetişkinlik Döneminde Okuma” kitabın dördüncü ve beşinci bölümlerini oluşturmuştur. Dördüncü bölümde diğer bölümlerden farklı olarak ergenlik dönemi psikolojisi, aile tutumu, lise öğretim programları gibi konular karşımıza çıkmış ve bölüm sonuna örnek kitap listesi konulmuştur. Kitabın beşinci bölümü yetişkinlik döneminde okuma kavramını okuryazarlık ve okuma alışkanlığı çerçevesinde değerlendirmiştir.

“Okuma ve Televizyon” ve “Bilgisayar ve İnternet okurluğu” kitabın son iki bölümünü oluşturmaktadır. Bu iki bölüm gelişen ve değişen teknoloji ile birlikte insanın karşına çıkan televizyon, bilgisayar ve internet gibi kitle iletişim unsurları ile okuma arasındaki etkileşime ve ilişkiye dikkat çekmiştir. “Okuma ve Televizyon” bölümünde televizyonun eğitim, çocuk, öğrenci, yetişkin birey ve bunlarla birlikte okuma üzerindeki etkileri irdelenmiş; televizyondan yararlanma için çocuklar, öğrenciler ve yetişkinler için model önerileri sunulmuştur. “Bilgisayar ve İnternet okurluğu” bölümünde bir takım istatistikî bilgilerle internet okurluğu, okuma materyalleri, okuma kültürü gibi kavramlar ele alınmıştır.

30 sayfalık bölümü sadece kaynakçadan oluşan 310 sayfalık önemli bir hacme sahip olan bu kitap, en güncel araştırma ve kaynaklar temel alınarak hazırlanmıştır. Kitabın ilgili bölümleri tablo, grafik, şekil ve resimlerle

desteklenmiştir. Kitabın sonunda şekiller, tablolar ve grafikler listesi yer almıştır. Kitap hazırlanırken okuyucu kitlesi de dikkate alınmış Türkçe öğretimi, okul öncesi ve sınıf öğretmenliği alanlarında çalışan akademisyen, öğretmen, öğretmen adayları ve ebeveynler başta olmak üzere geniş bir kitleye hitap etmektedir. Hem bir akademik başvuru kitabı hem de uygulamaya yönelik etkinlik ve önerilerin yer aldığı önemli bir kaynaktır.

Arş. Gör. Feride İDİ

Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi

ferideidi@sakarya.edu.tr